

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

100 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

Parkinson's Disease Rating Scale розділ 1, 2, 3 (UPDRS, версія 2008); 2) коротка шкала оцінки психічного статусу – Mini Mental State Examination (MMSE); 3) для дослідження регуляторних функцій – батарея лобової дисфункції (БТЛД); 4) для оцінки якості життя – Parkinson's Disease Quality of Life Questionnaire-39 (PDQ-39).

При обстеженні когнітивні порушення були виявлені у 81,8% хворих на ХП. При проведенні оцінки особливостей когнітивних порушень при ХП у віковому аспекті, відмічено статистично значуще погіршення у хворих на ХП старше 60 років в порівнянні з молодшими пацієнтами лобових регуляторних функцій за шкалою БТЛД на 12,94%, загальної когнітивної продуктивності за шкалою MMSE – на 12,39%, якості життя за шкалою PDQ-39 – на 16,39%. Слід зазначити, що середнє значення сумарного балу когнітивних функцій у пацієнтів молодше 60-ти років достовірно не відрізнялося від контролю, бал в групі пацієнтів старше 60-ти років відповідав вираженим когнітивним порушенням.

Середній бал за шкалою MMSE у хворих на ХП до 5-ти років хвороби становив $25,24 \pm 0,35$ балів, у пацієнтів більше 5-ти років хвороби – $23,34 \pm 0,25$ балів ($p < 0,05$), а бал за шкалою NRS у пацієнтів до 5-ти років хвороби становив $4,09 \pm 0,29$ балів і змінився на $5,35 \pm 0,41$ балів ($p < 0,05$).

При дослідженні було встановлено, що когнітивні порушення при ХП достовірно поглиблюються з прогресуванням захворювання. Так, кількість балів становила за БТЛД в 1 стадії – $16,17 \pm 0,34$, а у хворих 2 стадії – $14,31 \pm 0,26$, $p < 0,05$, за MMSE у хворих 1 стадії – $28,24 \pm 0,46$ балів, а 2 стадії – $26,48 \pm 0,67$ балів, $p < 0,05$, за розділом 2 шкали UPDRS в 1 стадії хвороби $10,83 \pm 0,86$ балів, 2 стадії – $13,58 \pm 0,45$ балів, $p < 0,05$ та за розділом 3 шкали UPDRS в 1 стадії – $19,28 \pm 0,72$ балів, у 2 стадії – $28,74 \pm 0,94$ балів, $p < 0,05$.

В перші 5 років захворювання у більшості хворих формуються когнітивні порушення легкого або помірного ступеня, що не призводять до значної соціальної дезадаптації, однак можуть негативно впливати на якість їх життя. З прогресуванням захворювання когнітивні порушення мають тенденцію до поглиблення та можуть досягати рівня деменції. Розповсюдженість деменції при ХП зростає з терміном захворювання: через 5 років хвороби деменція виявляється у 10 % хворих, через 10 років - більш, ніж у половини пацієнтів.

Таким чином, у хворих на хворобу Паркінсона із зростанням віку, стадії і тривалості захворювання має місце поглиблення когнітивних розладів, що проявляється також в значущому погіршенні якості життя. Більш виражені когнітивні порушення спостерігаються при акінетико-ригідній та змішаній формах і швидко прогресуючому перебігу ХП. Отримані дані свідчать про необхідність врахування когнітивних порушень при постановці функціонального діагнозу та обов'язковій їх медикаментозній чи немедикаментозній корекції.

СЕКЦІЯ 13

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕДІАТРІЇ, НЕОНАТОЛОГІЇ, ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ ТА ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ

Колоскова О.К.¹, Нечитайло Ю.М.², Сокольник С.В.³, Боднар О.Б.⁴
БДМУ – 75: НАУКОВІ ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
У ПЕДІАТРІЇ, ДИТЯЧІЙ ХІРУРГІЇ ТА ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ

Кафедра педіатрії та дитячих інфекційних хвороб¹

Кафедра педіатрії, неонатології та перинатальної медицини²

Кафедра педіатрії та медичної генетики³

Кафедра дитячої хірургії та отоларингології⁴

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Мета багаторічних науково-дослідних робіт (НДР) кафедри педіатрії та дитячих інфекційних хвороб: «Особливості бронхіальної астми у дітей раннього віку» № 0102U004229, термін виконання 2001-2006 рр.; «Обґрунтування індивідуалізованого

лікування бронхіальної астми у дітей шкільного віку» №0107u004049, термін виконання 2007-2011 рр.; «Фенотипова неоднорідність бронхіальної астми в дітей (діагностичні підходи, індивідуалізоване лікування, прогноз)» № 0112u003542, термін виконання 2012-2016 рр.; «Генетична детермінованість профілактичних підходів при бронхіальній астмі у дітей» № 0114u002471, термін виконання 2014-2016 рр.; «Оптимізація діагностики, лікування та прогнозування соціально-значимих захворювань респіраторної системи у дітей різного віку» № 0117U002358, термін виконання 2017-2021 рр.) колективу кафедри педіатрії та дитячих інфекційних хвороб полягала у розробці персоналізованих лікувально-профілактичних заходів для оптимізації менеджменту респіраторної патології, у т.ч. бронхіальної астми, у дітей. За результатами НДР в період 2012-2018 рр. колективом кафедри опубліковано понад 1200 наукових робіт, у т.ч. 3 монографії (2 – закордонні в співавторстві), 338 статей у фахових виданнях (91 за кордоном), 2 методичні рекомендації, 90 раціоналізаторських пропозицій отримано 26 патентів на корисну модель, 4 інформаційні листи, 8 нововведень. Співробітниками кафедри отримано диплом переможця Всеукраїнського конкурсу «Винахід року-2016» у номінації «Кращий Винахід року у Чернівецькій області»: комплекс корисних моделей «способи прогнозування та діагностики бронхіальної астми у дітей та підлітків». Доцент кафедри Білоус Т.М. 06.10.2018 р. отримала Муніципальну відзнаку ім. Антона Кохановського: диплом Чернівецької Міської Ради у номінації «Наукове відкриття року» за дослідження в галузі дитячої алергології та кардіології, нові сучасні технології в клінічній практиці допомоги дітям. Отримані результати виступають підґрунтям для подальших досліджень у напрямку персоналізації лікування і профілактики респіраторної патології у дітей різного віку, а розроблені діагностичні та терапевтичні прийоми широко впроваджені у клінічну практику.

Комплексною НДР кафедри педіатрії, неонатології та перинатальної медицини «Особливості морфо-функціонального стану системи кровообігу у дітей. Скринінгові методи його оцінки. Фактори ризику формування серцево-судинної патології», номер державної реєстрації НДР - 0112U003544, терміни виконання: січень 2012 р. - грудень 2016 р. розроблені регіональні нормативи артеріального тиску, електрокардіограми та ехокардіографії для дітей, розроблені методологічні основи скринінгової оцінки порушень морфофункціонального стану серцево-судинної системи у дітей шкільного віку. Вивчено особливості кровообігу, залежності тону судин від стану нервової системи за допомогою сучасних методів діагностики. Уточнено вплив факторів, що сприяють виникненню та прогресуванню артеріальної гіпертензії та метаболічного синдрому у дітей. Визначено найбільш вагомі чинники ризику порушень функціонального стану серцево-судинної системи у новонароджених в ранньому неонатальному періоді. Визначено диференційно-діагностичні критерії ступеня тяжкості порушень функціонального стану серцево-судинної системи у новонароджених за умов перинатальної патології. За результатами НДР опубліковано 3 монографії, 122 статті, з них – 85 у фахових виданнях, 24 статей опубліковано у закордонних виданнях, 148 тез доповідей, з них – 78 на науково-практичних конференціях, що внесені до офіційного Реєстру МОЗ України та НАМН України, 29 тези доповідей опубліковано у збірниках тез закордонних конференцій. У сфері охорони здоров'я та в інших галузях знайшли своє використання дані 2 нововведень, 7 інформаційних листів, 2 раціоналізаторські пропозиції уведено у практику роботи відділень Хмельницької, Львівської, Івано-Франківської, Одеської, Чернівецької областей та райони області, МДКЛ м. Чернівців. За результатами впровадження НДР кафедри у практичну охорону здоров'я отримано 36 актів впровадження.

Кафедра педіатрії та медичної генетики активно працює в трьох наукових напрямках - дитяча гастроентерологія, медична генетика та дитяча ендокринологія із виконанням наступних НДР: ініціативних - «Епідеміологія, прогнозування, імуногенетична характеристика та патогенетичне обґрунтування лікування захворювань гастродуоденальної зони в дітей сільської місцевості» (номер держреєстрації 0106U008376, термін виконання 2006-2010 рр.), «Оптимізація діагностики та лікування гелікобактер-асоційованих

захворювань гастроудоденальної ділянки в дітей» (номер держреєстрації 0111U006500, термін виконання 2011-2015 рр.) та пріоритетної – «Прогнозування, клінічно-генетична характеристика та шляхи профілактики уроджених вад розвитку в дітей» (термін виконання 2007-2010 рр). Науковцями кафедри розроблено алгоритми прогнозування перебігу, діагностики та лікування гелікобактер-асоційованих захворювань залежно від генотипу збудника, обґрунтовано необхідність та доведено ефективність застосування антиоксидантних, вегетотропних та імунomodуючих засобів у комплексному лікуванні патології. Проведено аналіз та створено реєстр уроджених вад розвитку в дітей Чернівецької області, розроблено алгоритми прогнозування ймовірності народження дитини з вадами розвитку та комплекс профілактичних заходів щодо попередження народження хворої дитини. За результатами досліджень захищено 2 докторські дисертації, 11 кандидатських дисертацій, 18 магістерських робіт, видано 8 монографій, 2 методичних рекомендації, 36 патентів України, 19 нововведень внесено до Державного Реєстру, 18 інформаційних листів, 26 раціоналізаторських пропозицій, опубліковано понад 1500 публікацій у вітчизняних та закордонних фахових виданнях та матеріалах конференцій та конгресів різного рівня. Запропоновані співробітниками алгоритми діагностики, прогнозування та профілактики захворювань, схеми лікування впровадженні у роботу лікувальних закладів країни. З 2016 кафедра працює над виконанням комплексної НДР «Рання діагностика, лікування і профілактика поєднаної патології шлунково-кишкового тракту та щитоподібної залози у дітей» (номер держреєстрації 0116U002937, термін виконання 2016-2020 рр.). За результатами виконання НДР впродовж 2016-2018 рр. кафедрою педіатрії та медичної генетики отримано 17 патентів України на корисну модель, 8 нововведень внесено до Державного Реєстру, видано 1 монографію, 1 методичні рекомендації, опубліковано 129 статей (в т.ч. 42 - у закордонних виданнях) та 213 тез доповідей на вітчизняних та закордонних науково-практичних конференціях. Впродовж 2015-2017 рр. кафедрою педіатрії та медичної генетики проводилися щорічні науково-практичні конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми педіатричної дієтології», внесені до офіційного Реєстру конференцій МОЗ України.

Кафедрою дитячої хірургії та отоларингології БДМУ при виконанні фрагменту «Діагностика та хірургічне лікування хронічного колостазу у дітей обумовленого природженими вадами товстої кишки» комплексної НДР: «Клінічне та експериментальне обґрунтування оптимізації методів лікування екзо- та ендотоксикозів» (0115U002767) запропоновано нові методики моделювання долихосигма і хвороби Пайра, які дозволяють відтворити патологічні процеси захворювання. Створений алгоритм, в якому сформовані діагностичні критерії і вказані оптимальні схеми хірургічного лікування вроджених вад розвитку ободової кишки у дітей. При виконанні фрагменту НДР «Оптимізація діагностики та лікування запальних процесів верхніх дихальних шляхів і вуха у хворих з поєднаною соматичною патологією» встановлено, що у групі практично здорових осіб при проведенні комп'ютерної томографії пазух затемнення верхньощелепної пазухи виявлено в 25%, решітчастих клітин – у 10%. Немає кореляції між інтенсивністю головного болю і рентгенологічними змінами навколо носових синусів, виявлених при проведенні комп'ютерної томографії. Виявлена слабка кореляція інтенсивності головного болю із затемненням передньої групи навколо носових синусів у хворих на ексудативний синусит і задньої групи навколо носових синусів у хворих на назальний поліпоз. За результатами НДР кафедри дитячої хірургії та отоларингології БДМУ захищено 1 докторська та 2 кандидатських дисертацій, опубліковано: 1 монографію, 49 статей, з них за кордоном – 11, 76 тез, з них за кордоном – 26, 7 – патентів України, 13 – рацпропозиції. Проведено 2 науково-практичних конференцій та оприлюднено 26 виступів на конференціях.